

ΟΟΣΑ

Στα ύψη η έμμεση φορολογία στην Ελλάδα

Παρά τις μειώσεις φόρων η συνολική φορολογική επιβάρυνση για νοικοκυριά και επιχειρήσεις αυξήθηκε

THE MARIAΣ ΒΟΥΡΓΑΝΑ

Στις πριότες θέσεις της Ευρώπης όσον αφορά το βάρος των έμμεσων φόρων παραμένει η Ελλάδα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ετήσιας έκθεσης Tax Policy Reforms του ΟΟΣΑ (για το 2022), παρά τις μειώσεις φόρων η συνολική φορολογική επιβάρυνση για νοικοκυριά και επιχειρήσεις αυξήθηκε με τη χώρα μας να συνεχίζει να στηρίζεται σε υψηλούς έμμεσους φόρους που βαραίνουν νοικοκυριά και κατανάλωση και παράλληλα να ενεργοποιεί στοχευμένα μέτρα ελάφρυνσης και κίνητρα για επενδύσεις, καινοτομία και παρεμβάσεις στην αγορά ακινήτων.

Συνολικά, οι χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ το 2022 κινήθηκαν σε διαφορετικές κατευθύνσεις. Δεκαοκτώ κράτη βασίστηκαν κυρίως στη φορολογία εισοδήματος, έντεκα στους φόρους κατανάλωσης, ενώ σε εννέα χώρες

οι φόροι κατανάλωσης από κοινού με τον ΦΠΑ αποτελούσαν την κυρίαρχη πηγή εσόδων. Αντίθετα, οι φόροι ακίνητης περιουσίας και οι φόροι μισθωτών υπηρεσιών αντιπροσώπευαν μικρό ποσοστό των φορολογικών εσόδων στις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ το 2022.

Σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα ήταν μεταξύ των χωρών που προχώρησαν το 2024 σε ευνοϊκές φορολογικές μεταρρυθμίσεις για ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων όπως η φορολογική απαλλαγή στα φιλοδομήματα έως 300 ευρώ τον μήνα και η εφαρμογή ενιαίου φορολογικού συντελεστή 22% στις αμοιβές των γιατρών που βρίσκονται σε υπηρεσία.

Στα μέτρα που ξεχωρίζουν είναι η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους και

οι βελτιώσεις στο ελάχιστο τεκμαρτό εισόδημα των επαγγελματιών με βασικότερη τη θέσπιση μείωσης 50% του τεκμαρτού εισοδήματος των αυτοαπασχολούμενων που κατοικούν σε δήμους με λιγότερους από 1.500 κατοίκους. Αντίθετα, οι ασφαλιστικές εισφορές αυξήθηκαν κατά 2,7%.

Η Ελλάδα, η Χιλή και το Περού εισήγαγαν φορολογικά μέτρα για την αύξηση της συμμόρφωσης. Συγκεκριμένα η Ελλάδα εισήγαγε εκπτώσεις για τους φορολογούμενους που καταβάλλουν τον οφειλόμενο φόρο τους έως την προθεσμία για την πρώτη δόση. Εφαρμόζεται έκπτωση 2%-4% στο συνολικό ποσό του φόρου και σε άλλες βεβαιωμένες οφειλές, ανάλογα με την ημερομηνία υποβολής της φορολογικής δήλωσης.

Στον τομέα των ακινήτων, η Ελλάδα εισήγαγε τριετή φοροαπαλλαγή για τα εισοδήματα που προέρχονται

από ενοίκιαση ακινήτων τα οποία ήταν κενά ή βρίσκονται στη βραχυχρόνια μίσθωση, ενώ επιπλέον παρατάθηκε η προσωρινή αναστολή της φορολογίας κεφαλαιακών κερδών από συναλλαγές ακινήτων. Παράλληλα, ο ΦΠΑ στις νέες οικοδομές «πάγωσε» έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, ενώ διπλασιάστηκε και διαμορφώθηκε στο 20% η έκπτωση

Στον τομέα των ακινήτων, η Ελλάδα εισήγαγε τριετή φοροαπαλλαγή για τα εισοδήματα που προέρχονται από ενοίκιαση ακινήτων τα οποία ήταν κενά ή βρίσκονται στη βραχυχρόνια μίσθωση

στον ΕΝΦΙΑ για τους φορολογούμενους που ασφαλίζουν τις κατοικίες τους αξίας έως 500.000 ευρώ έναντι φυσικών καταπαρθών (σεισμός, πυρκαγιά, πλημμύρα).

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε από πολλές χώρες στην τόνωση των επενδύσεων και στην ανάπτυξη μέσω νέων ή πιο γεννοϊκών φορολογικών κινήτρων. Η Ελλάδα ενίσχυσε τα φορολογικά κίνητρα της για τους angel investors για την τόνωση της χρηματοδότησης νεοσύστατων επιχειρήσεων και της καινοτομίας. Το μέγιστο ποσό έκπτωσης από το φορολογητέο εισόδημα τριπλασιάστηκε - από 300.000 ευρώ σε 900.000 ευρώ - καλύπτοντας έως και 50% του κεφαλαίου που επενδύεται σε νεοσύστατες επιχειρήσεις.

Οι μικρομεσαίες
Ως προς τις μικρομεσαίες επιχειρή-

σεις, η Ελλάδα μείωσε το ελάχιστο όριο μετοχικού κεφαλαίου για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις ΜμΕ από 125.000 ευρώ σε 100.000 ευρώ για να εξασφαλίσει φορολογική απαλλαγή 30% επί των κερδών, ενώ παράλληλα εισήγαγε τη δυνατότητα για τις ΜμΕ να μεταφέρουν φορολογικές ζημιές από επιχειρηματικούς μετασχηματισμούς.

Από την 1η Ιανουαρίου 2024, οι νομικές οντότητες που ενοικιάζουν ένα ή περισσότερα ακίνητα και τα φυσικά πρόσωπα που ενοικιάζουν περισσότερα από δύο ακίνητα για βραχυπρόθεσμη διαμονή (π.χ. μέσω ψηφιακών πλατφορμών) υπόκεινται πλέον στον συντελεστή ΦΠΑ 13%. Παράλληλα, αυξήθηκε το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση για ξενοδοχεία και καταλύματα το οποίο συνδέεται με τη διαμονή τουριστών.

ΦΟΡΟ-ΚΛΙΜΑΚΑ

Θετικές εξαγγελίες από τη ΔΕΘ

«Η αναμόρφωση της φορολογικής κλίμακας εκτιμάται ότι θα αποκαταστήσει τις απώλειες των νοικοκυριών σε όρους πραγματικών αμοιβών, που επήλθαν εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης και του υψηλού επιπέδου τιμών, ενισχύοντας παράλληλα τη φορολογική δικαιοσύνη και τονώνοντας την ιδιωτική κατανάλωση» τονίζει η Alpha Bank στο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων, σχολιάζοντας το πακέτο με τα μέτρα της ΔΕΘ, για να προσθέσει ότι «οι σημαντικές φορολογικές ελαφρύνσεις στη μισθωτή εργασία αναμένεται να οδηγήσουν σε μείωση του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας». Σύμφωνα με τους αναλυτές της τράπεζας:

- Βασικός στόχος των νέων μέτρων είναι η περαιτέρω ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος, το οποίο έχει ανακάμψει σημαντικά σε ονομαστικούς όρους την τελευταία πενταετία.
- Οι φορολογικές ελαφρύνσεις που ανακοινώθηκαν για τους νέους και τις οικογένειες με παιδιά δείχνουν την πρόθεση εστίασης στο δημογραφικό πρόβλημα.
- Οι φορολογικές ελαφρύνσεις στον ΦΠΑ στα ακριτικά νησιά κάτω των 20.000 κατοίκων και του ΕΝΦΙΑ στα χωριά όπου κατοικούν μέχρι 1.500 άτομα, είναι παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της περιφέρειας, ενώ ενθαρρύνουν τη δημογραφική αποκέντρωση.
- Με την εφαρμογή νέων παρεμβάσεων στην αγορά κατοικίας το 2026 και την επιστροφή ενός ενοικίου κάθε Νοέμβριο επεκτείνεται η εφαρμογή μέτρων όπως η απαλλαγή φόρου εισοδήματος για τρία έτη για κενές κατοικίες.